

[Срце света](#)

ИНТЕРВЈУ: ШАМИЛ СУЛТАНОВ, ФУНКЦИОНЕР РУСКОГ БЛОКА „РОДИНА” („ОТАЏБИНА”) И ЧЛАН КОМИТЕТА ЗА СПОЉНЕ ПОСЛОВЕ ДРЖАВНЕ ДУМЕ

Нада у велики савез

„Исламска заједница Русије полази од чињенице да би само стратешки савез Европе, Русије и исламског света био у стању да спречи даље срљање у глобалну кризу. Али, ако ту коалицију буду стварали лицемери са било које од тих страна, резултат ће бити ништаван. Са друге стране, тај савез ће бити могућ само ако Русија не буде под утицајем америчке спољне политике”

НАЦИЈА ПРЕС

Један је од предводника блока „Ро-дина” („Отаџбина”), политичке снаге која слободно као свесрочно радикалније патриотско крило у односу на Путинов блок, непомирљиво према тактици „добити у времену” руског председника. Члан је Комитета државне Думе за спољне послове, координатор интерпарламентарне уније „Русија и исламски свет: стратешки дијалог”.

У недавном интервјуу за италијански геополитички часопис *Eura-sia* (*Евро-азија*), иначе гласило исламофилски и протурски оријентисано, Шамил Султанов изнео је своје погледе на православно-муслиманске односе и перспективе великог евроазијског савеза који би, као добронамерна противтежа, могао извести свет из униполарног ћорсокака.

• У Руској Федерацији три су велике религиозне заједнице: православци, муслимани и будисти. Какви су односи између ислама у Русији и влада, те између ислама у Русији и осталих религиозних заједница?

Од полове деветих година прошлог века положај муслимана у Русији се погоршавао. То се дешавало из три главна разлога: заостравање сукоба на северном Кавказу, изненадна појава феномена такозваног „светског тероризма” и активности инсталисаних мондијалистичких структура у Русији које су свесно потхрањивале напетости између православних и муслимана у земљи. Све то је учинило да је веома ојачао талас исламофобије.

Али, почев од 2003, односи између државе и исламске заједнице у Русији побољшали су се у извесној мери. Бар нема више понижавајућих антимуслиманских кампања, као што су биле оне које је власт подстицала

ра-ни-јих го-ди-на. То се об-ја-шња-ва, пре све-га, но-вим ин-те-ре-со-ва-њем ру-ске др-жа-ве за ислам-ски свет, же-љом ру-ских вла-сти да раз-ви-је стра-те-шки од-нос са Свет-ском му-сли-ман-ском ор-га-ни-за-ци-јом. У ок-то-бру 2003. го-ди-не шеф ру-ске др-жа-ве, по пр-ви пут у исто-ри-ји, уче-ство-вао је, и го-во-рио, на ску-пу Ор-га-ни-за-ци-је ислам-ске кон-фе-рен-ци-је. И не са-мо то: Пу-тин је чак из-ја-вио, по-ле-мич-ки, да је Ру-си-ја део ислам-ског све-та.

Што се ти-че од-но-са слу-жбе-ног ислам-ског кле-ра са до-сто-јан-стве-ни-ци-ма Ру-ске пра-во-слав-не цр-кве, они су при-лич-но урав-но-те-же-ни и при-ја-тељ-ски.

ПРО-ЗРЕ-НЕ ИН-СТРУ-МЕН-ТА-ЛИ-ЗА-ЦИ-ЈЕ

• Те о ри ја о „су ко бу ци ви ли за ци ја” ко ју су фор му ли са ли аме рич ки те о ре ти ча ри од но си се и на мул ти на ци о нал ну и мул ти кон фе си о нал ну Ру си ју. Ка кав је од го вор исла ма у Ру си ји на тај по ку шај про из вод ње су прот ста вље но сти?

Хан-тинг-то-но-ва кон-цеп-ци-ја се ди-рект-но од-но-си на мул-ти-на-ци-о-нал-ну и мул-ти-кон-фе-си-о-нал-ну Ру-си-ју. И ви-ше од то-га, та кон-цеп-ци-ја има као глав-ну прет-по-став-ку да је не-из-бе-жан су-коб из-ме-ђу ислам-ске ци-ви-ли-за-ци-је и остат-ка све-та. Ја-сно је да је у то-ку по-ку-шај да се оства-ри та кон-цеп-ци-ја на ру-ској те-ри-то-ри-ји, а ни-је тај-на ни ни за-што је та-ко. Ислам-ски свет је, на стра-те-шком

пла-ну, глав-ни про-тив-ник атлант-ске за-јед-ни-це, али ће Ру-си-ја, све док има ну-кле-ар-ни по-тен-ци-јал, би-ти су-штин-ски про-тив-ник САД, ко-је же-ле да до кра-ја ус-по-ста-ве и одр-же уни-по-лар-ни си-стем. Ето за-што је глав-ни циљ САД да се иза-зо-ве су-коб Ру-си-је и ислам-ског све-та.

Ислам-ска за-јед-ни-ца Ру-си-је по-ла-зи од чи-ње-ни-це да би са-мо са-вез Евро-пе, Ру-си-је и ислам-ског све-та био у ста-њу да не до-пу-сти за-о-штра-ва-ње гло-бал-не кри-зе. Али, ако ту ко-а-ли-ци-ју бу-ду ства-ра-ли ли-це-ме-ри са би-ло ко-је од тих стра-на, он-да ће ре-зул-тат би-ти ни-шта-ван.

• Има јући у виђу турско-та тарско по рекло највећег броја верника, какав је значај ислама у Русији у оквиру односа између Русије и Турске, те између Турске и муслиманских република бившег СССР-а?

Што се ти-че спо-ме-ну-тих сред-њо-а-зиј-ских ре-пу-бли-ка бив-шег СССР-а, по-зна-то је да је ста-нов-ни-штво му-сли-ман-ско, али је зна-но и да та-мо вла-да-ју у нај-бо-љем слу-ча-ју ли-це-мер-ни ре-жи-ми, док су у нај-го-рем слу-ча-ју то ди-рект-ни не-при-ја-те-љи исла-ма. Аме-рич-ке ба-зе сме-ште-не у бив-шим со-вјет-ским ре-пу-бли-ка-ма Уз-бе-ки-ста-ну, Та-џи-ки-ста-ну, Кир-ги-ста-ну до-каз су за ту оце-ну.

КРАЈ УНИ-ПО-ЛАР-НОГ ЋОР-СО-КА-КА

• У чему је, по Вама, суштина чеченског проблема и виђите ли решење стања на северном Кавказу?

Што ду-же тра-је су-коб, ве-ће су шан-се да се стра-не си-ле уме-ша-ју у ње-га. Че-чен-ски су-коб, за-по-чет као су-коб из-ме-ђу јед-ног де-ла ре-ги-о-нал-не ели-те бив-ше со-вјет-ске ауто-ном-не по-кра-ји-не и фе-де-рал-ног цен-тра, са-да се упра-вљач-ки об-ли-ку-је у при-жељ-ки-ва-ни су-коб Ру-си-је и ислам-ског све-та. Али, у су-шти-ни, че-чен-ски про-блем је у де-гра-да-ци-ји из-ну-тра и спо-ра-ва-њу че-чен-ског пост-со-вјет-ског дру-штва. Та-мо не-ма ствар-не ислам-ске за-јед-ни-це, али има не-зна-ња, не-пи-сме-но-сти и дру-гог ја-да.

У Ру-си-ји, као и у це-лом ислам-ском све-ту, мно-ги му-сли-ма-ни уви-ђа-ју да че-чен-ски су-коб све ви-ше по-ста-је еле-мент гло-бал-ног ме-ха-ни-зма те-ле-ди-ри-го-ва-них су-ко-ба, као и ком-по-нен-та та-ко-зва-ног фе-но-ме-на „свет-ског те-ро-ри-зма”.

• Рат у Ираку је изазвао, са једне стране, расцеп између држава чланица Атлантског пакта, док је, са друге стране, поспешио истоветно сврставање Француске, Немачке и Русије, што је ојачало одбијањем Турске да учествује у империјалистичкој агресији. Смањило ли да тај случај ни „савез” између две водеће земље ЕУ и Русије (према неким смањеним проценама то је тип особине Париз–Берлин–Москва) има будућности? Ако има, какву страну гију би тај савез могао да има према Анкари, трајдици о налном америчком савезику на Блиском истоку?

Тај савез не може да се назове случајним. То је објективна тенденција у којој се исказује сазревање контрастега у односу на униполарни атлантски свет. Француска и Немачка, које представљају основну европску заједницу, савршено увиђају да ће, у оквиру новог светског поретка који се ствара, евроцентристички образци из педесетих и шездесетих година прошлог века потпуно изгубити сваки значај под притиском САД.

Тај процес је практично већ почео. Осим тога, Француска је већ успоставила посебне повлашћене односе са низом муслиманских земаља. У контексту глобалног рата који се развија путем расподеле глобалног тржишта енергетских ресурса, двојак Француска–Немачка настоји да учврсти своју

по-зи-ци-ју на Бли-ском ис-то-ку.

Кец у ру-ка-ву Не-мач-ке у овом ре-ги-о-ну је-сте њен тра-ди-ци-о-нал-ни од-нос са Тур-ском, а по-себ-но при-су-ство број-не тур-ске за-јед-ни-це у Не-мач-кој. Исто-вре-ме-но, укљу-чи-ва-ње или ства-ра-ње три-ла-те-рал-ног са-ве-за са уче-шћем Ру-си-је уоп-ште ни-је слу-чај-ност. На-и-ме, ста-бил-на про-тив-те-жа уни-по-лар-ном све-ту би-ће мо-гу-ћа са-мо ако Ру-си-ја не бу-де под ути-ца-јем аме-рич-ке спољ-не по-ли-ти-ке. <